

Uşşak Makamında Peşrev

(Nayi Osman Dede) nin bu nadir ve kıymetli peşrevi, H. 1231 tarihinde Kule Kapısı Mevlevihanesinde Neyzenbaşı olan meşhur Ali Dede'nin el yazısı ile elimize geçen nota mecmûasından tercüme edilmiştir. Son zamanda Mevlevilerin bir çok ilâvelerle başka bir tarzda çaldıkları bu peşrevin aşağıda neşrettiğimiz tarzı — notaya alındığı tarihin eskiliğine ve metin üslûbuna nazaran — şüphesiz aslına daha uygundur.

[d=44] Muzaaf Devrikebir

N°230

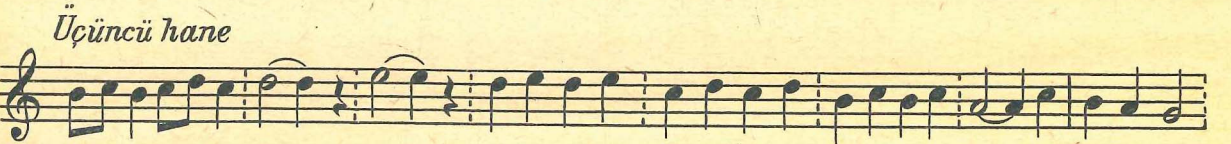
[1] Sağ Kudüm
Sol "

The musical score consists of a melody line and a kudüm line. The melody line is written in a 13/8 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The kudüm line is written in a 13/8 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The kudüm line includes rhythmic notation (T, t, k, m) and vocalizations (Sa, So). The score is divided into several systems, each with a melody line and a kudüm line. The kudüm line includes rhythmic notation (T, t, k, m) and vocalizations (Sa, So). The score is divided into several systems, each with a melody line and a kudüm line. The kudüm line includes rhythmic notation (T, t, k, m) and vocalizations (Sa, So).

[1] (Muzaaf devrikebir) ikânın «velveleli» şekli 6 ncı cildin 262 ve 302 inci sahifesinde gösterilmişti; Mevlevilere mahsus olan bu ikân kudümlerde vuruluşunun nağmelere tatbikatı lâyıkla anlaşılacak üzere bir daha buraya yazılmasını münasip gördük.

BİR TASHİH — 6 ncı cildin 301 inci sahifesinin 26 ncı satır başındaki 260 rakamı 268 olacaktır.

Uşşak Makamında Mevlevî Âyininin

Farsça metni

SELÂMI EVVEL

- 1
 (Ah) Ateş nezened der dili ma illâ Hu (Hey yar hey ranayimen vay)
 (Ah) Kôteh neküned menzili ma illâ Hu (" " " " ")
 (Ah) Ger âlemîyan cümle tabiban başend "yar,, (" " " " ")
 (Yar yar) Halli neküned müşkili ma illa Hu (" " " " ")
 (Hey dost hey zibayimen vay dad ey vay)

2

İmrûzi çi rûzeşti ki hurşidi dü tast (yar yar yar)
 İmrûzi zi rûzha birûnestü cüdash (yar ah)
 Ez çerhi behakiyan nisarestü sadast (yar yar yar)
 Key dilşüdegân müjde ki in rûzişümast (yar yar yar)

3

- (Ah) Bi aşk neşâtu tarab efvân neşevd (yar hey yar hey ranayimen vay)
 (hey dost hey zibayimen vay)
 (Ah) Bi aşk vücûd hobü mevzûn neşevd (" " " " ")
 (Ah) Sad katra zi ebr eger bederya bâred (" " " " ")
 (Ah) Bi cümbüşî aşk dürri meknûn neşevd (" " " " ")

4

- (Hey yar) Ez kenari hiş yabem herdemî men büyi yar (yar yar cani canimen)
 Çün nigâri hiş ra men mikeşem ender kenar (" " " ")
 Ruh çü ateş, mey çü ateş, aşk ateş her se hoş (" " " ")
 Can zi ateşhayı derhem ber feğan eynel firar (" " " ")
 (vay hey sultanimen vay hey hey hey hey hey hünkârimen vay dad ey vay)
 (hey ranayimen vay hey hey hey hey hey zibayimen vay)

SELÂMI SANİ

5

- Sultanı meni, sultanı meni Ender dilü can imanı meni
 Der men bidemi men zinde şevem Yek can çi şevd sad canı meni
 (Ah) Ey aşikan ey aşikan men hakira gevher künem (Dost)
 Ey mutriban ey mutriban deffi şüma pür zer künem
 (Ah zalım yar ah mirim)

SELÂMI SALİS

6

- (Hey) Ey şehdi nûşini (ah) lebet (ey) pâk ez heme âlûdegi
 (Hey) Bînşin ki ta bazisted çeşmem zi hon (ey) pâlûdegi

TERENNÜM

- Ey ki hezar âferin (ah) bu nice sultan olur (yar yar)
 Kuli olan kişiler (canım) husrevü hakan olur
 Her ki bu gün Veled'e (ah) inanuben yüz süre (yar yar)
 Yoksul ise bay olur (canım) bay ise sultan olur

TERENNÜM

Ey kavm be hac refte kücâyid kücâyid
 Yar hem incast biyâyid biyâyid
 [Yarimen yar ah yarimen yar ah yarimen yari mera dostyarimen vay]

TERENNÜM

[Aşikan Hu!] İmrûz çü her rûz harabîm harab
 Mekşâ deri endişe vü ber gir rebab
 Sad gûne nemazestü rükûastü sücüd [yar yar yar]
 Anra ki cemâli dost başed mihrab [" " "]

Hod ra çü demi ziyade hurrem yâbî [" " "]
 Zin ömrü nasîbi hiş an dem yâbî [yar]
 Zinhar tû zayı' nekûnî an dem ra [" " "]
 Zira ki çünan demi digeş kem yâbî [" " "]

TERENNÜM

Derha heme beste illâ deri tû [yar yar yar]
 Ta reh nebüred garip illâ beri tû [yar yar yar]
 Ey der keremü izzetü nur efşânî [ah]
 Hurşidü mehü sitaregân câkeri tû
 [yar yar yar yüregim yar gel gel gör ki neler var]

TERENNÜM

Der köyi harâbât mera aşk keşan kerd [hey]
 An dilberi ayyar mera didü nişan kerd [dost]
 Men der peyi an dilberi ayyar bireftem [hey]
 O rûyi hod an lahza zimen bâz nihan kerd [dost]
 Sultânı [Arefnâk] büdeş mahremi esrar [hey]
 Ta sırrı tecellii ezel cümle beyan kerd

SELÂMI RABÎ

Sultanı meni, sultanı meni
 Ender dilü can imanı meni
 Der men bidemi men zinde şevem
 Yek can çi şevad sad canı meni
 [Ah! imanı meni]

Uşşak Âyini Farsça Metninin

Nazmen Türkçeye tercümesi [1]

BİRİNCİ SELÂM

1

Ateş düşüren gönlümüze ancak Hu
Taksir eden esfarımızı mutlak Hu
Ger ehli cihan cümle etibba olsa
İşkâlimizi hal edecek elhak Hu

2

Bak ki güneşin bu gün ferî evferî var
Zira bu günün günler içinde ferî var
Hâkîlere gökten gelir ihsanü sada
Der: müjde bu gün sizlere lutfun yeri var

3

Aşksız gönülün neşatı efzûn olamaz
Aşksız da vücûd güzel ve mevzûn olamaz
Yüz katra buluttan denize yağsa eger
Aşk olmaz ise o dürri meknûn olamaz

4

Vardır âğuşumda her demde meşama bûyi yar
Gelse âğuşumda kalsa bir zaman şâyet nigâr
Yüz ateş, bade ateş, aşk da ateş hoş her üçü
Can bu mahlûtî ateşlerden eder hep ahû zar

İKİNCİ SELÂM

5

Sultanımsın sultanımsın Cânımda benim imanımsın
Nefhanla senin zinde olurum Bu can ne demek yüz canımsın

Ey aşikan, ey aşikan ben hâki gevher eylerim
Ey mutriban, en mutriban ben deffi pür zer eylerim

ÜÇÜNCÜ SELÂM

6

Tath kelâmın bal gibi manaları pek saf olur
Bu çeşmimin kanlı yaşı dinsin yanımda gel otur

TERENNÛM

Ey ki hezar âferim (ah) bu nice sultan olur (yar yar)
Kulu olan kişiler (canım) husrevü hakan olur

[1] Bu manzûm tercüme de [Mesnevii Şerif] şarihi Ahmed Avnî Beyefendinindir.

Her ki bu gün Veled'e (ah) inanuben yüze süre(yar yar)
Yoksul ise bay olur (canım) bay ise sultan olur

TERENNÜM

7

Ey hacce gidenler geliniz nerdesiniz
Yarı burada bulmuşuz aldanmayınız

TERENNÜM

8

Her gün gibi bu gün de harab oldu harab
Açma deri endişeyi al deste rebab
Yüz türlü namazdır ve rükû'dur ve sücût
O kimse ye ki cemâli dost dur mihrab

9

Ger kendini bir demde bulursan hurrem
Almış olur ömrün payını hem ol dem
Gaybetme sakın sen ol demi destinden
Artık olamazsın ol deme sen mahrem

TERENNÜM

10

Hepsi kapalı senin kapın ancak açık
Âlemde garibe melcein oldu tanık
Nur saçmada hem de keremü izzette
Kuldur sana ay, güneş ve yıldız apaçık

TERENNÜM

11

Meyhanede aşk kurdu bana haymei ra'na
Gördü beni o dilberi aşk etti müdara
O dilberi ayyarı ben ettimse de takip
O lahza hemen etti küzel rûyini ihfa
Sultânı (Arefnâk) ana dır mahremi esrar
Zira ki ezel sırrını hep eyledi ifşa

DÖRDÜNCÜ SELÂM

12

[İkinci Selâmın yalnız birinci kıt'asının aynıdır.]

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

İSTANBUL

KONSERVATUVARI

NEŞRİYATI

TÜRK MUSİKİSİ KLASİKLERİNDEN

Altıncı cilt

Mevlevî Âyinleri

I

Ali Rifat, Rauf Yekta, Zekâizade Ahmet ve Dr. Suphî Beylerden müteşekkil Konservatuvar « Tasnif ve Tesbit Heyeti » tarafından notaya alınmış tarihî kıymeti haiz bir NA'T ve üç MEVLEVÎ ÂYİNİ ile bu eserler hakkında Heyetin reisi Rauf Yekta Beyin tetkikatından bâhis bir mukaddemesini havidir.

HER HAKKI MAHFUZDUR.

İSTANBUL

Feniks Matbaası

1934

Mevlevî Âyinleri

VII

Uşşak Makamında